

ด่วนที่สุด

ที่ ปป ๐๐๑๒/ ๑๒๑

สำนักงาน ป.ป.ท.

อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง กลไกเฝ้าระวังการใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๓)/๕๖๓๖ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐๐ ชุด
๒. กฎหมายและเอกสารการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ขอเสนอเรื่องกลไกเฝ้าระวังการใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ท. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) จัดตั้งขึ้นตามคำสั่ง สำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๒๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ต่อมามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบหน้าที่และอำนาจตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะแนวทางและมาตรการในการบูรณาการเพื่อเสริมสร้างและประสานความร่วมมือ กับทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชนและประชาชนในการแก้ไขปัญหาการทุจริต และประพฤติมิชอบต่อคณะรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาแต่งตั้งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการ และมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นฝ่ายเลขานุการ

๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่องมาตรการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบอบราชาธิปไตย โดยกำหนดมาตรการเร่งรัดการดำเนินการ กรณีมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและคณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่องการรับรายงานผลดำเนินการกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. ทำหน้าที่ ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการรับเรื่องร้องเรียนหรือพบ เหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกระทำการหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤติมิชอบ รวมทั้งการตรวจสอบ เร่งรัด ติดตาม การดำเนินงานของหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

ให้เป็นไป...

ให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๕๑ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่องมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่องการรับรายงานผลดำเนินการกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ขึ้นทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งมีหน่วยงานภาครัฐได้ใช้จ่ายงบประมาณเพื่อหยุดยั้งการแพร่ระบาดและช่วยเหลือประชาชน แต่เนื่องจากปรากฏข่าวว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งทำการจัดซื้อจัดจ้างไม่โปร่งใส ด้วยเหตุนี้สำนักงาน ป.ป.ท. จึงร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งพบข้อสังเกตเบื้องต้นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังมีการจัดซื้อจัดจ้างไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือระเบียบของทางราชการ และส่อไปในทางกระทำการเป็นการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๒ มีการประกาศใช้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินหรือออกตราสารหนี้ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย มีมูลค่ารวมกันไม่เกินหนึ่งล้านล้านบาทโดยต้องลงนามในสัญญากู้เงินหรือออกตราสารหนี้ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้ใช้จ่ายเงินกู้ในแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวน ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกรและผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวน ๕๕๕,๐๐๐ ล้านบาท และแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

๒.๓ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้ออกแถลงการณ์ให้ประเทศสมาชิก OECD มีความระมัดระวังในการใช้จ่ายงบประมาณแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จึงขอให้ทุกประเทศมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตในการใช้จ่ายงบประมาณในเรื่องดังกล่าว ประเทศไทยถึงแม้จะไม่ได้เป็นสมาชิกของ OECD แต่ปัญหาการทุจริตในการใช้จ่ายงบประมาณก็ถือว่าเป็นปัจจัยความเสี่ยงที่ต้องมีการเฝ้าระวังเช่นเดียวกัน

๒.๔ สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ และในฐานะฝ่ายเลขานุการของ คอตช. ได้พิจารณาเห็นว่า ตลอดระยะเวลา ๑๐ - ๒๐ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมักเกิดปัญหาทุจริตในการใช้จ่ายงบประมาณในการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติต่างๆ หลายเรื่องครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ประกอบกับมีการแจ้งเตือนจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ให้ระมัดระวังการทุจริตจากการใช้งบประมาณแก้ไขปัญหาโรคระบาดนี้ ทั้งนี้รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตมาโดยตลอด ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ท. จึงขอเสนอกลไกเฝ้าระวังการใช้จ่าย

งบประมาณ...

งบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากปัจจุบันพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลบังคับใช้ โดยกำหนดให้ใช้จ่ายเงินกู้ในแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวน ๔๕,๐๐๐ ล้านบาท แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวน ๕๕๕,๐๐๐ ล้านบาท และแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ดังนั้น จึงเห็นควรพิจารณา กำหนดแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินมาตรการป้องกันมิให้เกิดการทุจริตในการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานหรือโครงการดังกล่าว

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และในฐานะฝ่ายเลขานุการของ คอตช. จึงขอเสนอกลไกเฝ้าระวังการใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

(๑) การเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแส

๑.๑) กำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบแผนงานหรือโครงการ ต้องเปิดเผยข้อมูลแผนการดำเนินงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและความคืบหน้าในการดำเนินงาน เพื่อให้ภาคประชาชน ภาคเอกชน ร่วมเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต ทางเว็บไซต์ และจุดบริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน ทางแพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง และทางเว็บไซต์ระบบข้อมูลการใช้จ่ายภาครัฐ (ภาษีไปไหน) ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

๑.๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีการรวมตัวเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต หรือปัญหาความเดือดร้อนในทุกพื้นที่ที่มีการใช้งบประมาณตามแผนงานหรือโครงการ

๑.๓) เปิดช่องทางการรับแจ้งเบาะแสการทุจริตของประชาชนที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการ และเชื่อมโยงระบบรับเรื่องร้องเรียนของทุกหน่วยงานทางแพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง หรือทางเว็บไซต์ระบบข้อมูลการใช้จ่ายภาครัฐ ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) โดยให้ คอตช. เป็นศูนย์กลางประสานการดำเนินงาน

(๒) การป้องกันและลดโอกาสการทุจริต

๒.๑) ก่อนการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการ ให้นำหน่วยงานผู้รับผิดชอบทำการประเมินและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เป็นกลไกกำกับ ขับเคลื่อน

๒.๒) ให้ คอตช. ทำการวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริตสูง เพื่อแจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวังป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตเกิดขึ้น

๒.๓) ให้...

๒.๓) ให้ คอตช. เผยแพร่ข้อมูล สร้างการรับรู้ความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วน เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่าและโปร่งใส

(๓) การตรวจสอบ

๓.๑) ให้ คอตช. ทำการตรวจสอบการดำเนินโครงการเมื่อมีเหตุอันควรสงสัย
หรือมีเรื่องร้องเรียน เพื่อบรรณพยานหลักฐานหรือข้อมูลว่ามีเหตุแห่งการทุจริตหรือไม่ ทั้งก่อน ระหว่าง
และหลังการดำเนินโครงการ

๓.๒) เมื่อมีเรื่องร้องเรียนหรือมีเบาะแสการทุจริตให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริง พร้อมข้อมูลให้ สอตช.

(๔) การดำเนินมาตรการทางปกครอง วินัย อาญา

๔.๑) เมื่อมีข้อร้องเรียนหรือการแจ้งเบาะแสทุจริต ให้หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการทางปกครอง วินัย อาญา กับผู้ที่กระทำความผิดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่องมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบอบราชการ โดยเร็ว และเป็นธรรม

๕.๒) ให้สำนักงาน ป.ป.ท. ทำการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่องการรับรายงานผลดำเนินการกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต และรายงานต่อ คอตช. เพื่อดำเนินการต่อไป

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเงินกู้ในแผนงานหรือโครงการตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการใช้จ่ายงบประมาณที่คุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการแก้ไขปัญหาการทุจริตของรัฐบาล จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบกลไกเผื่อระงับการใช้จ่ายงบประมาณตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พันธำรจท

5.

(วันนพ สมจินตนากุล)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

กองอำนวยการต่อต้านการทุจริต

โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๖๗๐ ต่อ ๔๒๒๒

โทรสาร ๐ ๒๕๐๒ ๖๙๔๓